

*Ledande experter
för en levande värld.*

Rapport
Naturvärdesinventering inför detaljplan vid
Torslanda Torg
Stadsbyggnadsförvaltningen Göteborgs stad

A photograph of a large, ancient tree trunk with a hollowed-out section, set against a rocky background. The tree trunk is covered in moss and lichen, and the hollowed-out section is dark and appears to be a natural opening. The background consists of large, grey rocks and some bare, brown branches of other trees. The sky is a clear, bright blue.

Titel: Naturvärdesinventering inför detaljplan vid Torslanda torg
Dokumentnamn: 2003–27_Naturvärdesinventering_
Torslanda_Torg_EnviroPlanning_2024
Version: Version 2.0
Datum: 2024-06-28
Uppdragsgivare: Stadsbyggnadsförvaltningen Göteborgs stad, Anna Uhrbom
Uppdragsnummer: 2075–01
Rapport genomförd av: Rasmus Andgren Ullberg och John-Christian
Fagerlund, EnviroPlanning AB
Rapport granskad av: Dennis Jonason, EnviroPlanning AB
Rapport verifierad av: Rasmus Andgren Ullberg, EnviroPlanning AB
Bilder: Rasmus Andgren Ullberg, EnviroPlanning AB

På uppdrag av Stadsbyggnadsförvaltningen i Göteborgs stad har EnviroPlanning AB utfört en naturvärdesinventering av ett mindre område vid Torslanda Torg. I området finns en plan för att bygga ut för bostäder samt handel vid Torslanda Torg.

Sammanfattningsvis har tre naturvärdesobjekt med påtagligt naturvärde (klass 3) och två naturvärdesobjekt med visst naturvärde (klass 4) pekats ut inom inventeringsområdet. I rapporten presenteras dessa naturvärden mer utförligt och här presenteras även påverkan och lämpliga skyddsåtgärder.

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	1
2	Inledning	2
3	Metod	3
3.1	Naturvärdesinventering	3
3.2	Generella biotopskydd	5
3.3	Värdeelement	5
3.4	Skyddsvärda arter och naturvårdsarter	6
3.5	Förkortningar	7
4	Resultat	8
4.1	Sammanställning av tidigare dokumenterade naturvärden och arter	8
4.2	Beskrivning av området	10
4.3	Naturvärdesobjekt	11
4.4	Skyddsvärda arter	17
4.5	Skyddsvärda träd och naturvärdesträd	17
4.6	Generella biotopskydd	18
5	Påverkansbedömning	19
5.1	Generell bedömning av områdets kvaliteter	19
5.2	Påverkan på områdets naturvärden och träd	20
5.3	Påverkan på skyddsvärda arter	21
5.4	Skyddsåtgärder och förstärkningsåtgärder	21
5.4.1	Rekommenderade skyddsåtgärder	21
5.4.2	Rekommenderade förstärkningsåtgärder	21
	Referenser	22

1 Sammanfattning

Enviroplanning AB har 2024 på uppdrag av Stadsbyggnadsförvaltningen Göteborgs stad utfört en naturvärdesinventering (NVI) av ett område kring Torslanda torg. Bakgrunden till inventeringen är att bedöma eventuell påverkan av en detaljplan för området där byggnader ska byggas ut på höjden samt att en tillfartsväg ska anläggas. En NVI syftar till att beskriva och värdera naturområden av betydelse för biologisk mångfald inom ett avgränsat område.

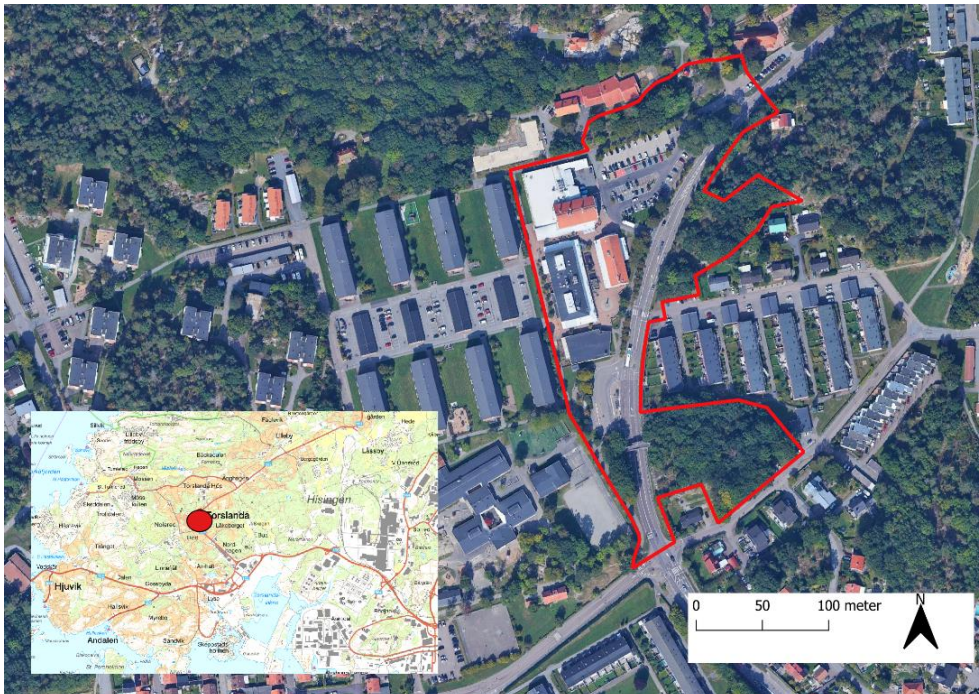
Inventeringen har utförts enligt SIS standard 199000:2014 för naturvärdesinventeringar och fältinventeringen utfördes 25 januari samt ett kompletterande besök 23 maj 2024. Inventeringsområdet är cirka 4,3 hektar stort. Området består i huvudsak av tre områden med ädellövskog, två trädalléer, två större popplar, mindre träd samt handelsområdet runt Torslanda torg.

Vid inventeringen avgränsades totalt 5 naturvärdesobjekt. Av dessa objekt hade tre objekt ett *påtagligt naturvärde* (naturvärdesklass 3) och två objekt ett *visst naturvärde* (naturvärdesklass 4). Vid inventeringen noterades fyra skyddsvärda arter, det vill säga arter som indikerar att området har naturvärde, att området har förutsättningar att vara artrikt eller att själva området har särskild betydelse för biologisk mångfald. Fyra särskilt skyddsvärda träd och ett flertal naturvärdesträd noterades inom området. Enviroplanningens inventering från området visar på förekomst av två skyddade arter enligt artskyddsförordningen (2007:845), vilket var idegran och murgröna.

Det är framförallt en skogsdunge bestående av ädellövskog (NVI-objekt 1) och en enkelsidig lönnallé (NVI-objekt 2) samt de två jätteträden i den norra delen av naturvärdesobjekt 3 som förväntas påverkas av den planerade tillfartsvägen. Förhöjningen av byggnaderna förväntas öka beskuggningen framförallt under vår och höst på träden inom naturvärdesobjekt 1 och 2. Vad för långsiktiga effekter det får på träden och biotoperna som sådana bör diskuteras i samråd med certifierad arborist samt tas med i en trädskyddsplan. Enviroplanning rekommenderar att en separat trädskyddsplan tas fram för att skydda träden under anläggningskedet samt att arbetet ska undvikas att genomföras under häckningsperiod för fåglar. Det rekommenderas även att fågelholkar sätts upp, att träden fortsatt sköts enligt de standarder som finns av certifierad arborist samt att belysning anpassas för att minska ljus spill till närliggande naturområden.

2 Inledning

Stadsbyggnadsförvaltningen för Göteborgs stad arbetar med en detaljplan vid Torslanda torg som syftar till att pröva markens lämplighet för bostäder, torg, centrum och handel. En undersökning om en exploatering skulle kunna innebära betydande miljöpåverkan med fokus på naturmiljö behövs och Enviro-Planning AB fått i uppdrag av Göteborgs stad att genomföra en naturvärdesinventering av planområdet och dess närhet motsvarande 4,3 hektar (Figur 1). Utifrån inventeringen görs en bedömning av hur en exploatering kan komma att påverka de biologiska värdena i området samt vilka skyddsåtgärder som bör tas. En solstudie har genomförts vilket också är med i bedömningen kring påverkan på området.

Figur 1. Översiktskarta med inventeringsområdet i rött.

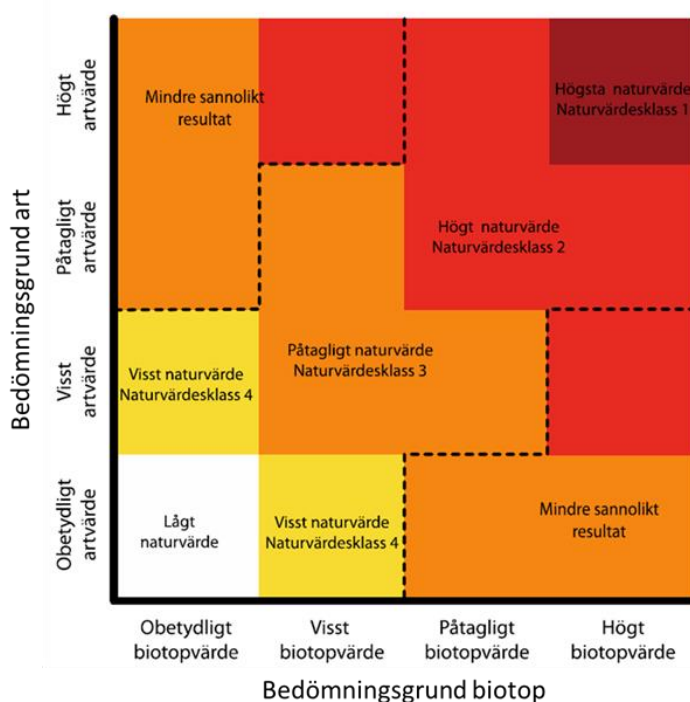
3 Metod

3.1 Naturvärdesinventering

Naturvärdesinventering (NVI) enligt svensk standard (SS 199000:2014) kartlägger och beskriver geografiska områden i landskapet som är av positiv betydelse för biologisk mångfald. Dessa avgränsade geografiska områden naturvärdesbedöms på en fyrgradig skala enligt följande (se också box 1):

- ◆ Naturvärdesklass 1 – högst naturvärde: störst positiv betydelse för biologisk mångfald.
- ◆ Naturvärdesklass 2 - högt naturvärde: stor positiv betydelse för biologisk mångfald.
- ◆ Naturvärdesklass 3 – påtagligt naturvärde: påtaglig positiv betydelse för biologisk mångfald.
- ◆ Naturvärdesklass 4 – visst naturvärde: viss positiv betydelse för biologisk mångfald.

Vilken naturvärdesklass ett område får bedöms utifrån kombinationen av de två bedömningsgrunderna *art* och *biotop* (Figur 2). Artvärdet baseras på områdets artrikedom relativt omgivande landskap samt på närvaro av naturvårdsarter som är ett samlingsnamn för skyddade arter, rödlistade arter (NT), hotade arter (VU, EN, CR), typiska arter, ansvarsarter och signalarter (Nitare 2019). Biotopvärdet baseras på biotopkvalitéer och på biotopens sällsynthet och hotstatus. Läs mer om bedömningsgrunderna i SS 199000:2014.

Figur 2. Bedömningsgrunden för artvärdet och biotopvärdet leder till en viss naturvärdesklass. Bild efter SS 199000:2014.

Tillägg till NVI

Naturvärdesinventeringen i denna rapport har utförts enligt bedömningsgrunder för Svensk standard (ftSS 199000:2014) och följande delar har ingått:

- ◆ NVI fältnivå (4.3 SIS standard)
- ◆ Detaljeringsgrad detalj (4.4 SIS standard)
- ◆ Tillägg: Naturvärdesklass 4 (4.5.2 SIS standard).
- ◆ Tillägg: Generella biotopskydd (4.5.3 SIS standard)
- ◆ Tillägg: Värdeelement (4.5.4 SIS standard)

Naturvärdesobjekt och generella biotopskydd presenteras både på karta och i form av korta textbeskrivningar samt foton under avsnitt 3. Naturvårdsarter, i de fall de förekommer, redovisas på karta och med text.

Fältinventeringen utfördes 2024-01-25 samt 2024-05-23 av biologerna Rasmus Andgren Ullberg, John-Christian Fagerlund och Filip Myllyaho, Enviro-Planning AB. Hela området omfattar en yta av cirka 4,3 ha. Koordinatsystemet som har använts är SWEREF99 12 00. Färdiga kartor har gjorts i QGIS version 3.28.3 och GIS-skikten redovisas i shape-format.

Box 1. Beskrivning av naturvärdesklasser

Naturvärdesklass 1 omfattar geografiska områden som har högt biotopvärde samt högt artvärde. Detta innebär kontinuerlig ekologisk funktion som livsmiljö för ett stort antal naturvårdsarter eller flera rödlistade arter eller enstaka hotade arter. Flera biotopkvaliteter i stor omfattning ska finnas på platsen. Utgörs området av en hotad Natura-2000 naturtyp (se SIS-TR 199001:2014) blir biotopvärdet högt. Förekomst av arter och ekologiska förutsättningar kan inte bli avsevärt bättre med svenska förhållanden som referens.

Naturvärdesklass 2 omfattar geografiska områden som har påtagligt till högt biotopvärde samt artvärde. Detta innebär kontinuerlig ekologisk funktion som livsmiljö för flera naturvårdsarter eller enstaka rödlistad art eller är mycket artrikare än omgivande landskap. Flera biotopkvaliteter ska finnas på platsen. Utgörs området av en Natura-2000 naturtyp (ej hotad, (se SIS-TR 199001:2014)) blir biotopvärdet påtagligt.

Naturvärdesklass 3 omfattar geografiska områden med visst till påtagligt biotopvärde och artvärde. Området ska ha förutsättningar för att upprätthålla en kontinuerlig ekologisk funktion som livsmiljö för naturvårdsarter eller enstaka rödlistade arter eller vara artrikare än omgivande landskap. Enstaka biotopkvaliteter ska finnas på platsen.

Naturvärdesklass 4 omfattar geografiska områden med visst biotopvärde och visst artvärde. Området har en viss betydelse för biologisk mångfald genom att hysa enstaka naturvårdsarter och/eller enstaka biotopkvaliteter.

3.2 Generella biotopskydd

Nedanstående förteckning med biotoper är listade i bilaga 1 till förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., utgör biotopskyddsområden enligt 7 kap 11 §. Inom ett biotopskyddsområde får inte verksamheter bedrivas eller åtgärder vidtas som kan skada naturmiljön. Om det finns särskilda skäl, får dispens från förbudet ges i det enskilda fallet.

- ◆ Allé (lövträd planterade i en enkel eller dubbel rad som består av minst fem träd med en stamdiameter på ≥ 20 cm)
- ◆ Källa med omgivande våtmark i jordbruksmark
- ◆ Odlingsröse i jordbruksmark
- ◆ Pilevall
- ◆ Småvatten och våtmark i jordbruksmark (areal av högst ett hektar)
- ◆ Stenmur i jordbruksmark
- ◆ Åkerholme (areal högst 0,5 hektar som omges av åkermark eller kultiverad betesmark)

3.3 Värdeelement

Värdeelement är element av särskild betydelse för inventeringsområdets naturvärden. Här har värdeelementen särskilt skyddsvärda träd och övriga skyddsvärda träd efter Naturvårdsverkets (2009) kategorisering eftersökts och kartlagts, samt övriga naturvärdesträd

Särskilt skyddsvärda träd utgörs av:

- ◆ Jätteträd – träd grövre än en meter i diameter på smalaste stället under brösthöjd.
- ◆ Mycket gamla träd – ek, bok, tall, gran äldre än 200 år, övriga trädslag äldre än 140 år.
- ◆ Grova hålträd – träd grövre än 40 centimeter i diameter som har en väl utvecklad hållighet i stammen.

Övriga skyddsvärda träd utgörs av:

- ◆ Döda stående/liggande träd $\geq 0,4$ meter på det smalaste stället upp till brösthöjd alt. från stambas. (För liggande avbrutna stammar gäller $\geq 0,4$ meter vid brottställe).
- ◆ Hamlade träd

Naturvärdesträd utgörs av:

- ◆ Efterträdare – träd grövre än 200 centimeter vilket på sikt kommer utvecklas till skyddsvärda träd.
- ◆ Hålträd – träd smalare än 40 centimeter i diameter som har en väl utvecklad hållighet i stammen.
- ◆ Bohålsträd- Träd med tydliga bohål för fåglar.
- ◆ Grov högstubbe – högstubbe grövre än 40 centimeter i diameter.
- ◆ Träd med särskild betydelse för pollinatörer – Träd som har nektarproducerande blommor viktiga för insekter.

- ◆ Träd med bär eller annan frukt av betydelse för födosökande fåglar.
- ◆ Träd som utgör livsmiljö för naturvårdsintressanta arter.

Inga trädkategorier innehar formellt skydd. Däremot om en verksamhet eller en åtgärd kan komma att väsentligt påverka ett särskilt skyddsvärt träd ska en anmälan om samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken göras till Skogsstyrelsen eller berörd Länsstyrelse, alternativt till Försvarsinspektören. En väsentlig påverkan innebär avverkning, toppkapning, kraftig beskärning, åtgärder som ger upphov till rotskador, uppförande av byggnad/anordning eller grävarbeten inom 15 gånger stamdiametern från stammen eller två meter utanför kronans dropplinje.

3.4 Skyddsvärda arter och naturvårdsarter

Med skyddsvärda arter menas i denna rapport arter som är skyddade enligt artskyddsförordningen 4-9 §§ (ASF 2007:845) och/eller upptagna på den nationella rödlistan över hotade arter (Artdatabanken 2020) (Figur 3).

Med naturvårdsarter menas de arter som ingår i standarden, det vill säga, arter som indikerar att ett område har ett högt naturvärde samt arter som i sig själva är av särskild betydelse för biologisk mångfald. I begreppet naturvårdsarter inkluderas, förutom skyddsvärda arter, även typiska arter, ansvarsarter och signalarter.

Figur 3. Skyddsvärda arter i denna inventering omfattas av skyddade- och rödlistade arter. Bild från SLU Artdatabanken (2020) och Naturvårdsverket (2014).

3.5 Förkortningar

Förkortningar som redovisas i Tabell 1 kan förekomma i rapporten.

Tabell 1. Förkortningar och dess betydelse.

Förkortning	Betydelse
S	Signalarter i Skogsstyrelsens nyckelbiotopsinventering
ÄoB	Indikatorarter på värdefull ängs- och betesmark.
ASF, bilaga 1	Arten är fridlyst och innehar om betecknad med bokstaven n eller N i bilaga 1 till artskyddsförordningen ett utökad skydd i enlighet med art- och habitatdirektivet (ASF 2007:845, § 4,5 och 7)
ASF, fågeldir.	Arten finns med i artskyddsförordningen och är upptagen i bilaga 1 till fågeldirektivet vilket innebär att arten har ett sådant unionsintresse att särskilda skyddsområden ska utses (ASF 2007:845, bilaga 1 B)
ASF, bilaga 2	Arten är fridlyst enligt artskyddsförordningen (ASF 2007:845, § 6, 8 och 9)
Kategorier inom Svenska Rödlistan 2020 (arters utdöenderisk inom Sverige)	
NT	Nära hotad/missgynnad (<i>Near Threatened</i>)
VU	Sårbar (<i>Vulnerable</i>)
EN	Starkt hotad (<i>Endangered</i>)
CR	Akut hotad (<i>Critically Endangered</i>)

4 Resultat

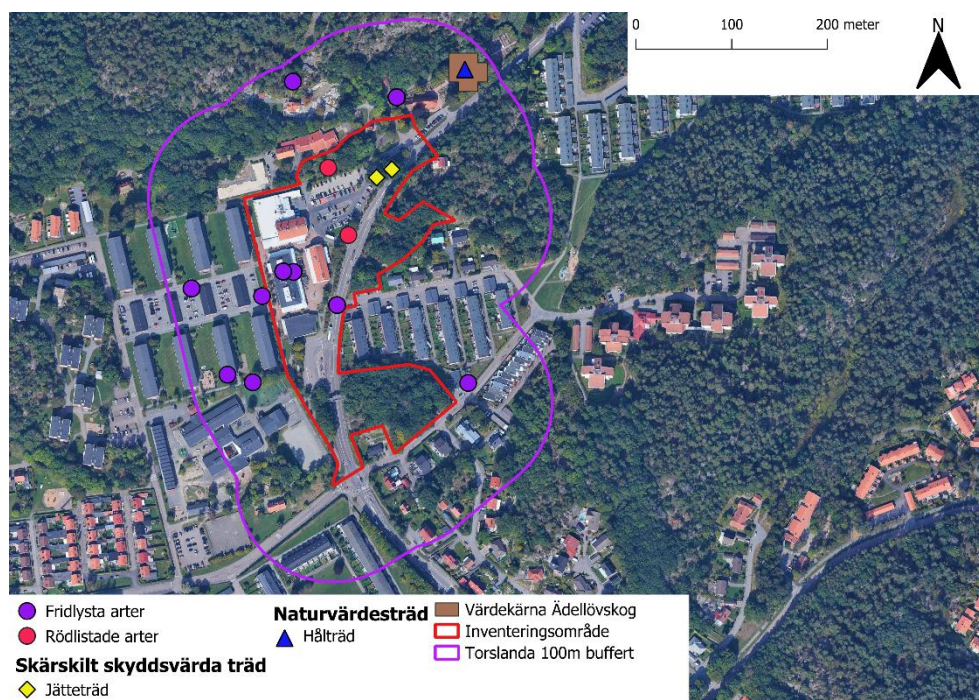
4.1 Sammanställning av tidigare dokumenterade naturvärden och arter

Eftersök av tidigare dokumenterade naturvärden har gjorts i Artportalen för perioden 2000–2023, i Skogsstyrelsens verktyg Skogens Pärlor, i Naturvårdsverkets kartverktyg Skyddad natur och i Jordbruksverkets inventering av ängs- och betesmarker (TUVA). Detta har gjorts inom ett avstånd av 100 meter från inventeringsområdet.

Med undantag för två särskilt skyddsvärda träd (jätteträd av poppel) saknas tidigare registrerade naturvärden med koppling till grön infrastruktur eller träd inom inventeringsområdet. Strax norr om inventeringsområdet finns däremot en mindre värdekärna för ädellövskog på 0,13 ha innehållandes bland annat ett hålträd av lindsläktet (*Tilia* sp.).

Inom 100 meter från inventeringsområdet har den fridlysta arten mindre vattensalamander (*Lissotriton vulgaris*) noterats tidigare. När det kommer till rödlistade arter har det tidigare noterats ett stort antal, främst fåglar både inom och utanför inventeringsområdet (figur 4).

Vad som finns inrapporterat utgör endast ett underlag för inventeringen och behöver nödvändigtvis inte spegla den verkliga artförekomsten.

Figur 4. Karta med tidigare kända fynd av fridlysta och rödlistade arter, särskilt skyddsvärda träd, naturvärdesträd och värdekärnor för grön infrastruktur inom 100 meter från inventeringsområdet.

Tabell 2. Rödlistade och/eller fridlysta arter inom inventeringsområdet baserat på data från artportalen 2000–2023.

Art	Rödlistad	Fridlyst
Mindre vattensalamander	-	ASF 6 §
Oxtungsvamp	NT	-
Duvhök	NT	ASF 4 §
Stare	VU	ASF 4 §
Gråtrut	VU	ASF 4 §
Fiskmåå	NT	ASF 4 §
Backsvala	VU	ASF 4 §
Björktrast	NT	ASF 4 §
Grönfink	EN	ASF 4 §
Pilgrimsfalk	NT	ASF 4 §
Kricka	VU	ASF 4 §
Entita	NT	ASF 4 §
Mindre hackspett*	NT	ASF 4 §
Rörsångare	NT	ASF 4 §
Tallbit	VU	ASF 4 §
Tofsvipa*	VU	ASF 4 §
Kråka	NT	ASF 4 §
Havsörn	NT	ASF 4 §
Tornseglare	EN	ASF 4 §
Strandskata	NT	ASF 4 §
Hussvala	VU	ASF 4 §
Rödvingetrast	NT	ASF 4 §

*Dessa fåglar utövade antingen häckningsbeteende eller hade ungar vid observationen.

4.2 Beskrivning av området

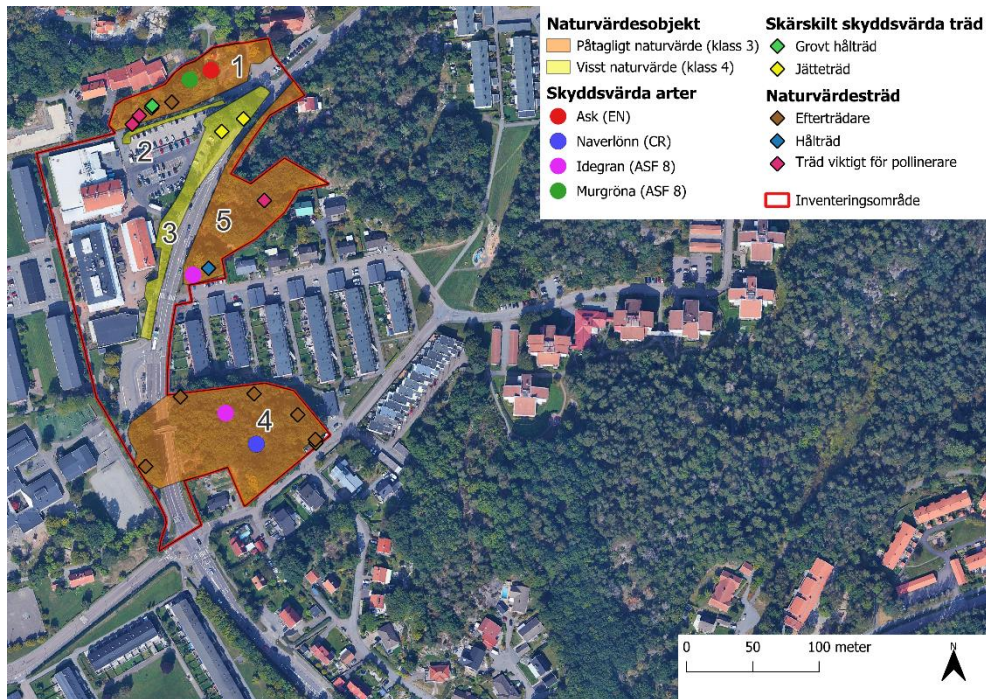
Inventeringsområdet omfattar Torslanda torgs handelsområde med affärer, restauranger och parkeringsplats. Här är marken till stora delar hårdgjord, men med inslag av träd huvudsakligen utmed Kongahällavägen. Norr, väster och söder om denna plats förekommer grönytor av naturlig karaktär med ädellövträd (figur 5).

Figur 5. Översiktsbild av områdets olika miljöer. Trädallé, ädellövskog samt torgområde. Mitt i bilden syns en av de stora popplarna.

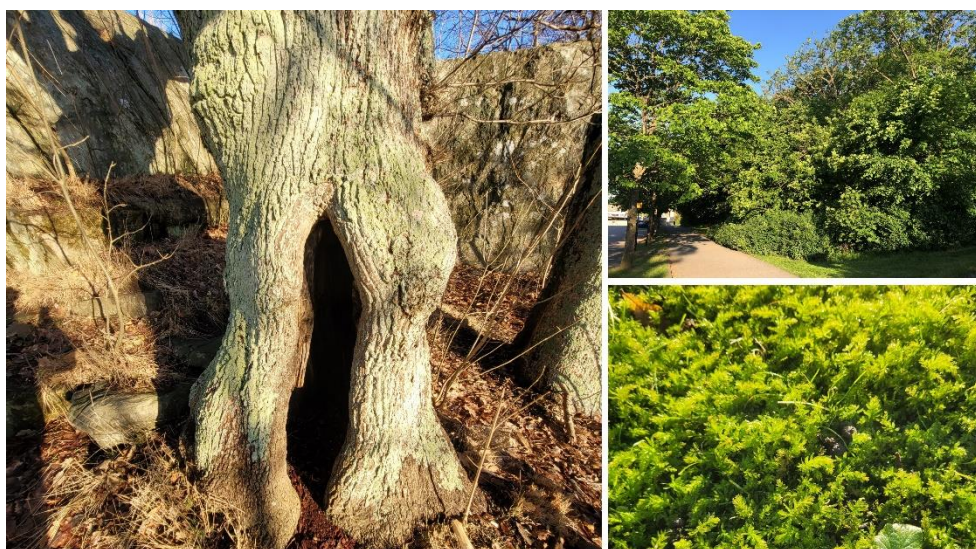
4.3 Naturvärdesobjekt

Sammantaget identifierades fem naturvärdesobjekt inom Inventeringsområdet (Figur 6), varav tre med påtagligt naturvärde (klass 3) och två med visst naturvärde (klass 4). Nedan följer en redovisning av samtliga avgränsade naturvärdesobjekt och generella biotopskydd. Skyddsvärda arter, särskilt skyddsvärda träd och naturvärdesträd redovisas i Figur 6. Dessa beskrivs under respektive naturvärdesobjekt samt under rubrik 4.4, 4.5 och 4.6.

Figur 6. Karta med avgränsade naturvärdesobjekt (siffror), skyddsvärda arter, skyddsvärda träd och naturvärdesträd.

1	Naturtyp: Skog och träd Biotop: Ädellövskog	Areal: 0,32 ha Formellt skydd: Fridlyst art
Naturvärdesklass med motivering	Klass 3 – påtagligt naturvärde	
Beskrivning	Påtagligt biotopvärde och visst artvärde ger naturvärdesklass 3.	
Naturvårdsarter	Ask (<i>Fraxinus excelsior</i>) – enstaka (EN) Murgröna (<i>Hedera Helix</i>) – flera (ASF § 8)	
Värdeelement	Lodyta - flera; Blottad jord - enstaka; Bärande buskar/träd - enstaka; Blomrikedom - enstaka; Bohål insekt - flera; Gamla grova träd - enstaka; Berg i dagen - flera; Nektarresurser - enstaka; Hålträd - flera.	
Värdestrukturer	Olikåldrighet – tämligen utvecklat; Trädslagsblandning – tämligen utvecklat; Flerskiktning – tämligen utvecklat; Skrymslen – tämligen utvecklat; Lövbryn – tämligen utvecklat; Glänta – måttligt utvecklat.	
Karta och foto	Figur 6 och Figur 7	

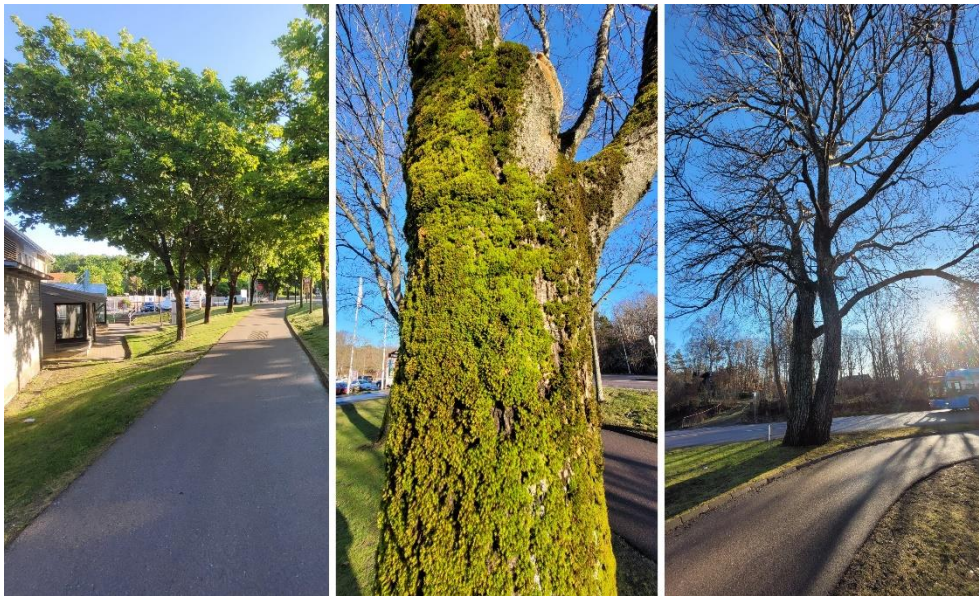
Figur 7. Naturvärdesobjekt 1 som visar dunge med ädellövträd, grovt hålträd samt vågig praktmossa.

2	Naturtyp: Skog och träd Biotop: Allé Areal: 0,03 ha Formellt skydd: Generellt biotopskydd
Naturvärdesklass med motivering	Klass 4 – Visst naturvärde Visst naturvärde och obetydligt artvärde ger naturvärdesklass 4.
Beskrivning	En biotopskyddad enkelsidig allé som löper mellan parkeringsdäck och en gångväg. Allén består av 13 yngre skogslönnar. Träden står med regelbundna avstånd och har liknande stamdiameter runt cirka 40 cm. På stammarna växer bland annat slånlav, hättmossa och vägglav.
Naturvårdsarter	Inga observerade
Värdeelement	Bohåll insekt – enstaka; Solexponerade träd - flera
Värdestrukturer	Skrymslen - måttligt utvecklat
Karta och foto	Figur 6 och Figur 8

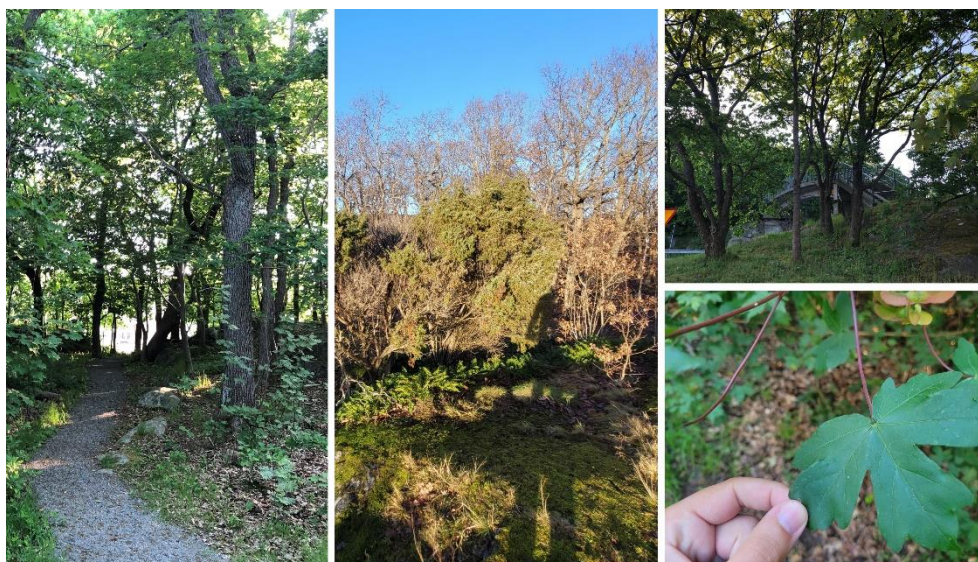
Figur 8. Naturvärdesobjekt 2 som visar allén bestående av skogslönn med påväxt av hättmossa.

3	Naturtyp: Skog och träd Biotop: Allé Areal: 0,28 ha Formellt skydd: Generellt biotopskydd
Naturvärdesklass med motivering	Klass 4 – Visst naturvärde Visst biotopvärde och obetydligt artvärde ger naturvärdesklass 4.
Beskrivning	Delvis dubbelsidig allé som ramar in cykelbanan som löper längs Kongahällavägens västra sida. Allén består av 26 skogslönnar i olika åldrar. De äldre träden har en riklig påväxt av epifyter. Träden står med delvis oregelbundna avstånd och stamdiametern skiljer sig markant mellan unga (40 cm) och äldre träd (100 cm). På stammarna växer bland annat hättmossor och blåslav. I norr, skilda från allén, står två jätteträd av poppel.
Naturvårdsarter	Inga observerade
Värdeelement	Bohåll insekt – enstaka; Solexponerade träd – flera; Jätteträd - flera
Värdestrukturer	Olikåldrighet - måttligt utvecklat; Skrymslen - tämligen utvecklat
Karta och foto	Figur 6 och Figur 9

Figur 9. Naturvärdesobjekt 3 som visar lönnallén samt jätteträd av poppel.

4	Naturtyp: Skog och träd Biotop: Ädellövskog	Areal: 0,88 ha Formellt skydd: Nej
Naturvärdesklass med motivering	Klass 3 – påtagligt naturvärde	
Beskrivning	Visst biotopvärde och visst artvärde ger naturvärdesklass 3.	
Naturvårdsarter	Ask (<i>Fraxinus excelsior</i>) – enstaka (EN) Idegran (<i>Taxus baccata</i>) – enstaka (ASF § 8) Naverlönn (<i>Acer campestre</i>) – enstaka (CR)	
Värdeelement	Klena lågor – enstaka; Lodyta – enstaka; Bohål fågel – enstaka; Bohål insekt – flera; Berg i dagen – flera; Hålträd – enstaka	
Värdestrukturer	Olikåldrighet – måttligt utvecklat; Trädslagsblandning – tämligen utvecklat; Flerskiktning – tämligen utvecklat; Lövbryn – måttligt utvecklat; Glänta – måttligt utvecklat	
Karta och foto	Figur 6 och Figur 10	

Figur 10. Naturvärdesobjekt 4 som visar en skogsdunge bestående av ädellövträd och hållmark samt en mindre planta av den rödlistade arten naverlönn.

5	Naturtyp: Skog och träd Biotop: Ädellövskog	Areal: 0,47 ha Formellt skydd: Nej
Naturvärdesklass med motivering	Klass 3 – påtagligt naturvärde	
Beskrivning	Påtagligt biotopvärde och visst artvärde ger naturvärdesklass 3. Ädellövskog som domineras av ek och ask. Övriga trädslag är asp, vildapel, bok, rönn, vårtbjörk, tall och gran. Buskskiktet utgörs av slån, idegran, en, hallon och sly av lönn, ask och ek. Markfloran består av ljung, kärleksört, stensöta, bergsyra, smultron, stinknäva, gulplister, löktrav, vårfryle, blodrot, vårbrodd, ängssyra, akleja, klättervildvin, blåbär, lundgröe, gökärt, svartkämpar, teveronika, gulmåra, humleblomster, penningblad och kaprifol. Norra delen av objektet kännetecknas av ädellövskog och här återfinns ett småvatten. Inom objektet återfinns även ytor som är mer av hållmarksraktär med berg i dagen. Längst i söder finns en träddunge med ek samt ett mindre bestånd med asp. Minst en av asparna har ett bohål för fågel i stammen. Större hackspett hördes i området. Trädgårdsrymlingar som lagerhägg, liguster och kaukasiskt fetblad förekommer inom objektet.	
Naturvårdsarter	Ask (<i>Fraxinus excelsior</i>) – (EN) Idegran (<i>Taxus baccata</i>) – enstaka (ASF bilaga 2)	
Värdeelement	Klana lågor – enstaka; Småvatten – enstaka; Bärande buskar/träd – enstaka; Blomrikedom – enstaka; Bohål fågel – enstaka; Bohål insekt – enstaka; Berg i dagen – flera; Nektar resurser – enstaka; Hålträd – enstaka	
Värdestrukturer	Olikåldrighet – måttligt utvecklat; Trädslagsblandning – tämligen utvecklat Flerskiktning – måttligt utvecklat; Lövbryn – måttligt utvecklat; Glänta – måttligt utvecklat	
Karta och foto	Figur 6 och Figur 11	

Figur 11. Naturvärdesobjekt 5 som visar ädellövskog med bohål i asp. I norra delen återfinns ett småvatten.

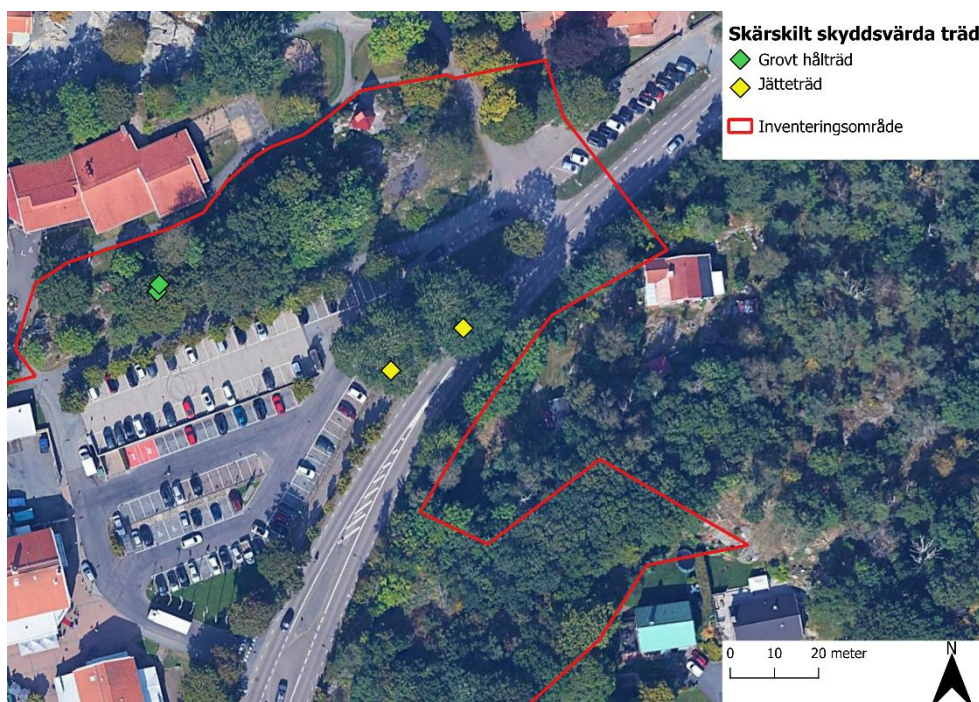
4.4 Skyddsvärda arter

De skyddsvärda arter som förekommer inom Inventeringsområdet är de rödlistade arterna ask (*Fraxinus excelsior*; EN- Starkt hotad) samt naverlönn (*Acer campestre*; CR- Akut hotad) och de regionalt fridlysta arterna idegran (*Taxus baccata*) och murgröna (*Hedera helix*) (Figur 6).

4.5 Skyddsvärda träd och naturvärdesträd

De särskilt skyddsvärda träd som finns inom området är två skogsekar (*Quercus robur*) vilket är grova hålträd och förekommer inom naturvärdesobjekt 1. Två popplar (*Populus sp*) är jätteträd och förekommer i den norra delen av naturvärdesobjekt 3 precis öster om parkeringsplatsen. De särskilt skyddsvärda träden redovisas i figur 6 och 12.

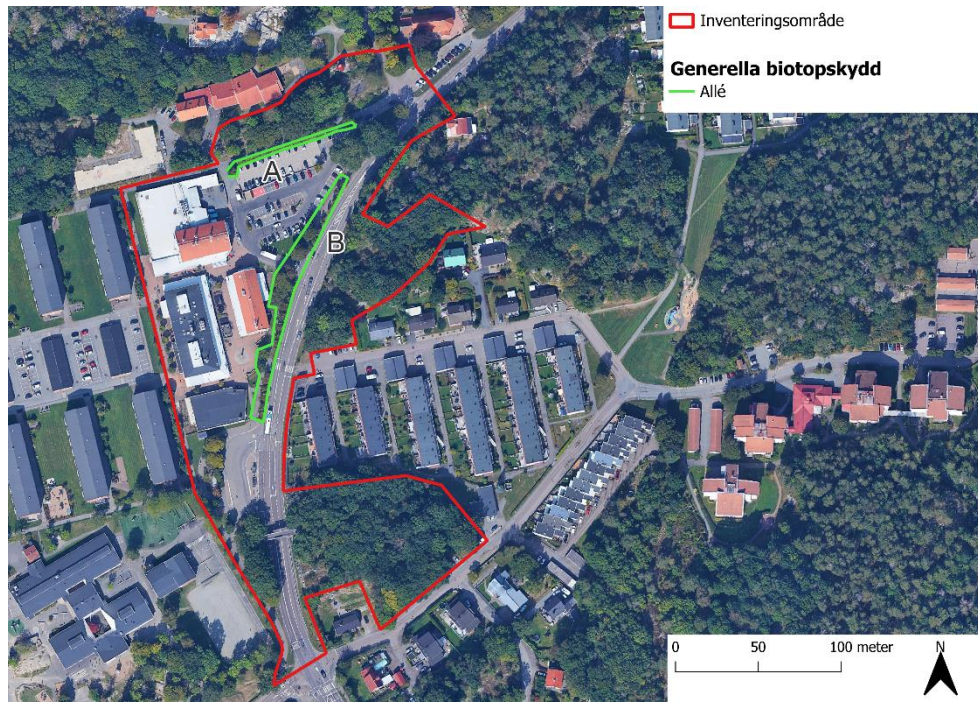
De naturvärdesträd som förekommer inom området är sju efterträdare. Ett inom naturvärdesobjekt 1 och sju inom naturvärdesobjekt 4. Alla träden utgörs av skogsek. Tre träd som är viktig för pollinerande insekter samt har bär eller annan frukt viktig för födosökande fåglar förekommer inom området. En vildapel (*Malus sylvestris*) och en hagtorn (*Crataegus sp.*) förekommer inom naturvärdesobjekt 1. Ett vildapel träd förekommer inom objekt 5. Ett hålträd vilket utgörs av asp (*Populus tremula*) förekommer inom naturvärdesobjekt 5. Naturvärdesträden redovisas i figur 6.

Figur 12. I kartan syns de särskilt skyddsvärda träden.

4.6 Generella biotopskydd

Inom inventeringsområdet förekommer två biotoper (alléer) som omfattas av det generella biotopskyddet (Figur 13). Dessa utgör även naturvärdesobjekt 2 och 3 (Figur 6).

Figur 13. På bilden syns de generella biotopskydden som förekommer inom området. I detta fall två trädalléer (A och B).

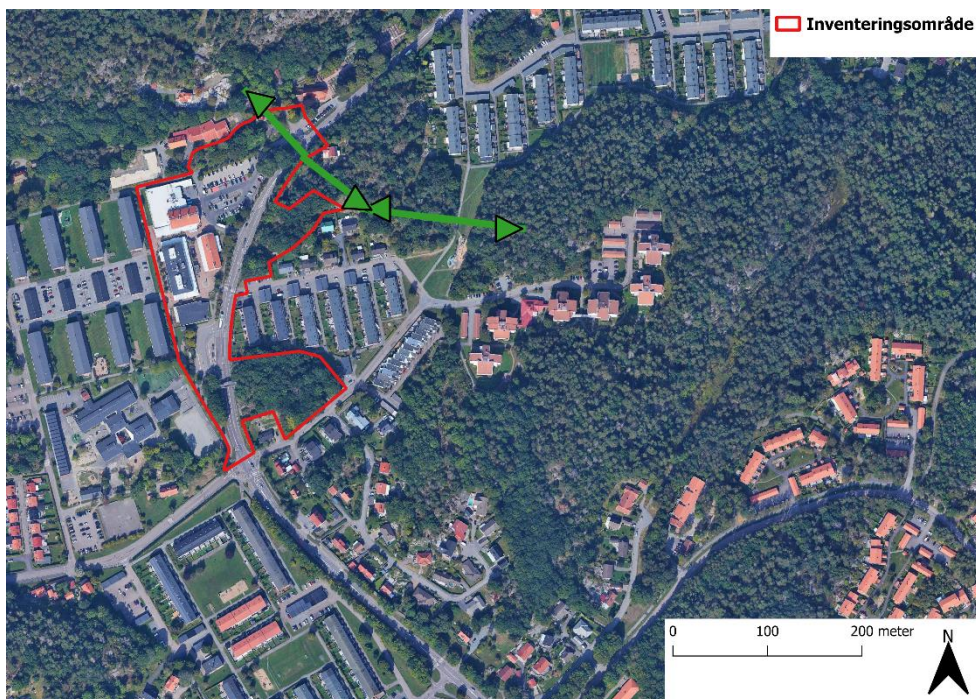
5 Påverkansbedömning

5.1 Generell bedömning av områdets kvaliteter

Inventeringsområdet innefattar Torslanda torgs handelsområde med affärer, restauranger samt parkeringsplats. De grönområden som finns är ädellövskogar, två lönnalléer samt spridda träd däribland två jätteträd av poppel. Det finns likartade (och mer ekologiskt funktionella och mogna) miljöer i direkt anslutning till det aktuella området.

Områdets värden består bland annat av skogsområden i norr som är näst intill sambundna dock utgör Kongahällavägen en barriär (Figur 14). Det är därför gynnsamt att jätteträden får stå kvar för att hjälpa till med sammanbindningen mellan skogsområdena. Även trädalléerna fungerar som möjliga spridningskorridorer för fåglar och eventuellt även fladdermöss i landskapet. Dessa områden innehåller även boplatser och möjlighet till födosök för ett flertal fågelarter

Slutligen tillhandahåller områdets naturområden och träd flera ekosystemtjänster i stadsmiljön, och en negativ påverkan skulle försämra möjligheterna för människor att ta del av dessa. Förutom att miljöerna gynnar den biologiska mångfalden på olika sätt har också träden och skogsområdena positiva effekter socialt, estetiskt och hälsomässigt. De bidrar också genom att vara reglerande genom att rena luften, ta upp dagvatten samt påverka det lokala klimatet genom att till exempel sänka temperaturen varma sommardagar. I studier har man även visat att träd nära husfasader har en isolerande effekt på vintern samt skyddar mot sol och vinds slitage på fasaderna. Träden och skogsområdena bidrar helt enkelt till många hållbara lösningar.

Figur 14. Pilarna visar närliggande skogsområden som är näst intill sambundna

5.2 Påverkan på områdets naturvärden och träd

I den norra delen av inventeringsområdet kommer påverkan att ske genom att befintlig bebyggelse kommer att expandera från en våning till fyra-fem våningar. Detta gör att naturvärdesobjekt 1 och framförallt de grova hålträden som utgörs av två skogsekar kan komma att beskuggas, vilket i längden kan göra så att områdets karaktär förändras samt att trädens vitalitet försämras. Högre bebyggelse kan också till viss del påverka alléträden i naturvärdesobjekt 2 genom beskuggning. Ek och lönn som trädslag behöver cirka 3–6 timmar solljus per dag för att växa. Utifrån solstudien är det framförallt under vår och höst som beskuggningen kommer att öka mot träden som förekommer inom naturvärdesobjekt 1 och 2. Vad detta för får långsiktiga effekter på träden och biotopen som sådana är svårbedömt och certifierade arborist bör rådfrågas.

En anslutningsväg kommer att anläggas i närheten av naturvärdesobjekt 1 (dunge med ädellövskog), 2 (lönnallé) samt de särskilt skyddsvärda popplarna. Träden i NVI objekt 2 kommer antingen behövas flyttas på eller tas ner och nya träd ska återplanteras. Eftersom träden i alléerna omfattas av det generella biotopskyddet behöver dispens sökas ifall träden kommer att påverkas negativt. Då träden tas ner ska dessa kompenseras för med nya träd på lämplig plats.

5.3 Påverkan på skyddsvärda arter

Det planerade arbetet bedöms ej påverka de skyddsvärda arterna murgröna och ask inom naturvärdesobjekt 1 nämnvärt då murgröna trivs i skugga och asken bedöms vara på sådant avstånd att förändring av solbelysning inte påverkar trädets vitalitet negativt. Ask är dessutom ett trädslag som trivs i ett läge med sol-halvskugga. De yngre träden av idegran samt naverlönn bedöms stå på sådant avstånd så att de inte bedöms påverkas av arbetet som ska utföras. Negativ påverkan på fåglar kan ske under häckningstid vid anläggningstid på grund av störande ljud.

5.4 Skyddsåtgärder och förstärkningsåtgärder

5.4.1 Rekommenderade skyddsåtgärder

- Ta fram en separat trädskyddsplan innan byggnationen påbörjas, i trädskyddsplanen beskrivs bland annat skyddszoners storlek beroende på trädens stamdiameter (Östberg, Stål 2018).
- Målsättningen bör vara att spara så många träd som möjligt. I det fall träden påverkas negativt ska i första hand träden flyttas om det är möjligt i andra hand kompensera med nya träd. Den döda veden som uppkommer bör placeras ut inom närliggande områden.
- Inga anläggningsarbeten eller avverkningar bör ske inom området under perioden första april – sista juli. Detta som hänsyn till fåglar under häckningsperioden.

5.4.2 Rekommenderade förstärkningsåtgärder

- Att sätta upp fågelholkar av olika storlek i området och dess direkta närhet skulle gynna flera av de arter som skulle kunna påverkas negativt av planerade åtgärder.
- Ta fram en skötselplan för de två stora jätteträden samt de trädalléer som fortsatt kommer att finnas kvar i området. Detta för att bevara de naturvärden och ekosystemtjänster som är kopplade till träden. Alla åtgärder ska utföras av certifierad arborist.
- Gällande de två stora popplarna i den norra delen av området ska stam- och stubbskott samt omkringliggande vegetation årligen röjas bort så att träden står friställt. Beskärning bör ske under JAS perioden. Om beskärning eller annan trädvårdsinsats bedöms ha en negativ påverkan på trädens vitalitet ska anmälan om samråd till länsstyrelsen ske enligt 12 kap. 6 § miljöbalken.
- Anpassa belysningen i området för att minska onödigt ljus spill till närliggande naturmiljöer. Detta genom att undvika onödig belysning där det inte behövs, undvik effektbelysning, skärma av belysningen samt anpassa ljusintensitet och färg.

Referenser

Artdatabanken (2020). Rödlistan 2020. <https://www.artdatabanken.se/publikationer/bestall-publikationer/bestall-rodlista-2020/>

Artportalen. www.artportalen.se

Naturvårdsverket (2010). Manual för uppföljning i skyddade områden – Skyddsvärda däggdjur, samt grod- och kräldjur. Version 4.0.

Naturvårdsverket (2009). Inventering av skyddsvärda träd i kulturlandskapet. Version 1.0. <https://www.naturvardsverket.se/upload/stod-i-miljoarbetet/vagledning/miljoovervakning/handledning/metoder/undersokningstyper/landskap/skyddsvarda-trad.pdf>

Naturvårdsverket (2014). Fridlysta växter och djur i Sverige. Folder. ISBN 978-91-620-8605-3. <https://www.naturvardsverket.se/Om-Naturvardsverket/Publikationer/ISBN/8600/978-91-620-8605-3/>

Nitare J (2019). Skyddsvärd skog – Naturvårdsarter och andra kriterier för naturvärdesbedömning. Skogsstyrelsens förlag, Jönköping.

SLU Artdatabanken (2020). Rödlistan 2020.

Swedish standard institute (2014). Svensk standard SS 199000:2014, Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) – Genomförande, naturvärdesbedömning och redovisning. Swedish standard institute, version 2014-05-28, utgåva 1.

Swedish standard institute (2014). Svensk standard SIS-TR 199001:2014, Naturvärdesinventering (NVI) – komplement till SS 199000, version 2014-06-25, utgåva 1.

Östberg, J, Stål, Ö. 2018. *Standard för skyddande av träd vid byggnation*. 2018. SLU, Fakulteten för landskapsarkitektur, trädgårds- och växtproduktionsvetenskap Rapport 2018:02.